

Johannes 17

Gebruik de 5 stappen methode voor bijbelstudie (of gebruik de vragen die onder aan de tekst staan).

Inhoud van deze les

Jezus bidt voor zichzelf (17:1-5).....	1
Jezus bidt voor zijn discipelen (17:6-19).....	2
Jezus bidt voor de kerk in de wereld (17:20-26).....	4

Overzicht

In Johannes hoofdstuk 17 eindigt Jezus zijn onderricht aan de discipelen tijdens het laatste paasmaal met een gebed. Hij bidt over zaken die hij onderricht had. Hij bidt voor zichzelf (17:1-5), voor zijn elf discipelen (17:6-19) en voor de kerk in de wereld (17:20-26). Hij toont aan dat het doel van gebed de verheerlijking van God is. In Matteüs 6: 9-13 leert hij christenen hoe zij moeten bidden. Maar dit hoge priesterlijke gebed blijft uniek. Hij spreekt tot *zijn* Vader (niet *onze* Vader)(17:1). Hij heeft het over *zijn* wezenlijke relatie met God (17:5). Hij belijdt geen zonde of onvolmaaktheid, maar is bewust dat hij Gods wil volmaakt uitgevoerd had (17:4). Hij vraagt (smeeft, Grieks: aiteo) niets van God, maar richt zijn verzoeken (Grieks: erotao) tot God als de gelijke van God en als degene die de antwoorden op gebeden volkomen verdiend heeft (vgl. 11:22). Het thema is de grote opdracht van Jezus en zijn discipelen op aarde, die zij in geestelijke eenheid uitvoeren. Jezus bidt niet met gesloten ogen, maar door zijn ogen naar de hemel op te slaan.

Uitleg:

Jezus bidt voor zichzelf (17:1-5)

***17:1. Het uur is gekomen.** Voor elk gebeurtenis in de geschiedenis is er een vastgestelde tijd (vgl. 2:4; 7:6,8,30; 8:20; 12:23; 13:1). Nu is het moment aangebroken voor zijn ‘weggaan naar de Vader’ (dood, opstanding, hemelvaart en troonsbestijging). Voor Jezus is lijden en sterven onlosmakelijk verbonden met de verheerlijking in de opstanding en troonsbestijging (vgl. 12:28,32-33; Marcus 8:31; 9:31; 10:33-34). Het uur is aangebroken voor de vervulling van de profetieën van het Oude Testament die als symbolen (vgl. Matteüs 5:17) en als schaduwen (Kolossenzen 2:17) hier naartoe wezen, het uur voor zijn triomf over satan (vgl. 1 Johannes 3:8; Kolossenzen 2:15) en het uur voor het tot stand brengen van de Gemeente van het nieuwe verbond (Hebreeën 7:18 - 8:13).

Verheerlijk uw Zoon, dan zal de Zoon u verheerlijken. ‘Verheerlijken’ betekent het openbaren van de goddelijke kenmerken of eigenschappen. Door zijn dood aan het kruis openbaart Jezus zijn *volkomen gehoorzaamheid* aan de wil van de Vader, zijn *zelfopofferende liefde* voor zijn mensen en zijn *almacht* over satan. Door zijn opstanding uit de dood openbaart Jezus zijn *almacht* over de geestelijke dood, de lichamelijke dood en de eeuwige dood en zijn *absolute eenheid in werken* met God de Vader. God de Vader stelt hem door zijn opstanding uit de dood volkomen in het gelijk (Handelingen 2:24; Romeinen 1:4). Door zijn troonsbestijging (zitten aan de rechterhand van God) openbaart Jezus zijn *absolute eenheid* met God de Vader. Hij is *de Uitvoerder van het plan van verlossing en oordeel* van de Drie-enige God (Openbaring 5:1-10). Hij heeft *alle macht* op de tegenwoordige aarde (13:3; Matteüs 28:18). Jezus doet het verzoek aan God de Vader dat hij God de Zoon verheerlijkt door alle beloften over hem in het Oude Testament te vervullen. En God de Zoon verheerlijkt God de Vader door de *eigenschappen* van de onzichtbare God zichtbaar te openbaren (14:9), bijvoorbeeld Gods *heiligheid en gerechtigheid* door de straf voor de zonde te dragen.

***17:2. Aangezien u hem macht over alle mensen gegeven heeft, de macht om al wat (Grieks: pan ho, niet ‘allen die’, Grieks: pantes hoi) u hem gegeven hebt (en deze uitverkoren groep blijft altijd aan hem gegeven) het eeuwige leven te schenken.** ‘Alle vlees’ is een Hebreeuwse uitdrukking voor ‘alle mensen’ uit alle volken, met nadruk erop dat zij van nature zwak zijn. Hij heeft deze almacht nodig om zijn taak als Verlosser van gelovigen en Rechter van ongelovigen uit te voeren. De verzoening die Jezus bewerkt aan het kruis is voldoende voor alle mensen die ooit geleefd hebben, maar is niettemin beperkt tot de uitverkoren groep (enkelvoud) mensen die God de Vader aan Jezus gegeven heeft (vgl. 10:29). Het werkwoord ‘gegeven’ staat in de voltooid tegenwoordige tijd. De uitverkorenen blijven voor eeuwig aan Jezus gegeven (vgl. 6:37,44; 10:29; Matteüs 24:24,31; Romeinen 8:29-30; 2 Timoteüs 2:19)!

***17:3. Dit is het eeuwige leven dat zij (de uitverkorenen) u voortdurend kennen, de enige waarachtige God, en hem die u eens voor altijd gezond hebt, Jezus Christus.** Het eerste werkwoord staat in de onvoltooid tegenwoordige tijd. Een persoonlijke kennis en vertrouwelijke omgang met Jezus Christus en zijn Zender leidt tot ‘het eeuwige

leven' (vgl. 3:16). Maar kennis over een andere 'god' in een ander godsdienst leidt nooit tot het eeuwige leven, maar tot de eeuwige dood (vgl. 14:6; Handelingen 4:12; 1 Timoteüs 2:5). Deze kennis van Jezus Christus is tegelijk een 'erkenning' (1:10) van zijn aanspraken in de bijbel, een 'aannemen' (1:12) van zijn vergeving en liefde en een dagelijkse 'vertrouwelijke omgang' (gemeenschap) met hem door de bijbel, gebed en andere gelovigen (1 Korintiërs 1:9). 'De enige waarachtige God' is niet 'de god van de Farizeese theologen' (vgl. 8:40-44) of 'de god van een of andere godsdienst' (1 Korintiërs 8:5-6), maar alleen 'de God en Vader van onze Heer Jezus Christus' (2 Korintiërs 1:3; Efeziërs 1:3)!

***17:4.** Ik heb u op de aarde verheerlijkt door het werk eens en voor altijd te volbrengen dat u mij gegeven hebt te doen. Het woord 'ik' staat met nadruk voorop. Jezus begon zijn openbare bediening geheel gericht op het doel: "Mijn voedsel is: de wil te doen van hem die mij gezonden heeft en zijn werk voltooien" (4:34). En hij eindigt zijn openbare bediening met de overtuiging dat hij het helemaal volbracht heeft (vgl. 19:30). Jezus is een voleindiger! Wat hij begint, maakt hij af! Dat vraagt hij ook van zijn volgelingen (Matteüs 24:45-46; vgl. Kolossenzen 4:17). Dat is tot eer van God!

***17:5.** Vader, verheerlijk mij nu in uw tegenwoordigheid (letterlijk: 'bij uzelf') met de heerlijkheid die ik bij u had voordat de wereld bestond. Dit is de nazin van de voorzin in vers 1. Vóór 'de wereld' in de zin van het geordend universum (1:9-10, betekenis i) geschapen werd, ervoer Jezus als de tweede Persoon van de Drie-enige God de volmaakte sereniteit zonder enig lijden. Jezus Christus was van alle eeuwigheid één met God de Vader (1:1-3). Hij was (van aangezicht tot aangezicht) bij God (1:3). God de Zoon rust aan het hart van God de Vader (1:18). Maar in de geschiedenis en ter wille van ons legde hij die heerlijkheid af, nam de menselijke natuur naast zijn goddelijke natuur aan, werd onze slaaf en stierf in onze plaats aan het kruis (Filippenzen 2:6-8). Na de schande van het kruis kijkt hij uit naar de heerlijkheid van de kroon (Hebreeën 12:2). Dit is niet zelfzuchtig, want de Drie-enige God spreekt en handelt door de tweede Persoon (vgl. 16:14-16).

Jezus bidt voor zijn discipelen (17:6-19)

***17:6.** Ik heb aan de mensen die u mij uit de wereld gegeven hebt uw naam tentoongesteld. God de Zoon is de Uitlegger (Exegeet) van God de Vader (1:18). Zonder God de Zoon kan niemand God de Vader leren kennen (Matteüs 11:27) en zonder God de Geest kan niemand de geestelijke waarheden in de bijbel begrijpen (1 Korintiërs 2:14). Het kennen van de enige waarachtige God en het begrijpen van alle geestelijke waarheden is alleen mogelijk door Jezus Christus aan te nemen (Romeinen 8:9-10; 2 Korintiërs 3:14-18). 'De naam van God' is een uitdrukking voor God zoals hij zich in de bijbel en in Christus geopenbaard heeft. Jezus heeft de goddelijke eigenschappen van God niet aan alle mensen in de wereld tentoongesteld, maar alleen aan de individuele mensen die God de Vader aan God de Zoon gegeven heeft (d.w.z. de uitverkorenen; vgl. 17:2).

Zij waren van u, maar u hebt hen aan mij gegeven. Jezus denkt in het bijzonder aan zijn discipelen.

Zij hebben uw woord bewaard. Wanneer Jezus zijn discipelen aanspreekt, spreekt hij ook over hun zwak geloof (vgl. 16:32). Wanneer hij God de Vader aanspreekt, dan spreekt hij alleen over hun trouw. Jezus ziet onze tegenwoordige realiteit: wat we zijn en wat we kunnen worden (1:42). God de Vader ziet ons eeuwige positie in Christus: dat wij volmaakt zijn in Jezus Christus (vgl. 1 Korintiërs 1:30; Hebreeën 8:12). Zijn volmaakte liefde houdt geen lijstje bij van al onze onvolmaaktheden (1 Korintiërs 13:5).

***17:7-8.** Nu zijn zij tot de erkenning (1:10) gekomen dat alles wat u mij gegeven hebt van u komt (16:30). Want ik heb de woorden die u aan mij gegeven hebt (8:28) aan hen doorgegeven. Zij hebben ze aanvaard en erkennen (1:12) echt dat ik van u gekomen ben, en ze geloven dat u mij gezonden hebt (5:36-37). De werkwoorden staan in de voltooid tegenwoordige tijd. De discipelen zijn tot de erkenning gekomen en *blijven bij deze erkenning*. Alles wat God aan Christus gegeven heeft, *blijft nu altijd in zijn bezit*. Christus heeft de woorden doorgegeven aan zijn discipelen en *die woorden zijn nu in hun bezit*.

***17:9.** Ik doe aangaande hen een verzoek. Ik doe geen verzoek aangaande de wereld, maar aangaande hen die u mij gegeven hebt (en ze zijn nog steeds van mij), omdat zij van u (uw bezit) zijn. Het werkwoord 'geven' staat in de voltooid tegenwoordige tijd. Jezus kwam om zijn leven af te leggen, niet voor alle schapen in alle schaapskooien in de wereld, maar voor 'zijn schapen' (10:11,14,16). Jezus doet zijn specifieke verzoeken (in gebed), niet voor alle mensen in de wereld, maar voor de mensen die God de Vader aan hem gegeven hebt (Romeinen 8:34; Hebreeën 7:25; 9:24; 1 Johannes 2:1). Dat wil nog niet zeggen dat Jezus nooit voor andere mensen gebeden heeft (vgl. Lucas 23:34; 6:27-28). Deze verzoeken (gebeden) zijn niet alleen voor zijn eigen discipelen, maar voor alle gelovigen in de wereld (17:20-21). Zijn specifieke verzoeken hebben te maken met hun geestelijke bescherming, hun heiliging, hun bediening, hun eenheid en hun uiteindelijke verheerlijking. Hij bidt dat de verdiensten van zijn dood en opstanding in hun levens toegepast zullen worden. De mensen die hij uitkiest in eeuwigheid, roept hij in de tijd, rechtvaardigt hij en heiligt hij totdat zij verheerlijkt zijn (vgl. Romeinen 8:29-30; Efeziërs 1:4; 2 Tessalonicenzen 2:13-14). Maar omdat God alle mensen geschapen heeft, omdat de dood van Christus voldoende is voor alle geschapen mensen, omdat God mensen uit alle landen en volken en stammen en talen trekt, omdat God almachtig is over allen en alles, en omdat allen en alles uiteindelijk dient tot zijn heerlijkheid (Romeinen 11:36), daarom moeten christenen het evangelie aan alle mensen verkondigen, niemand uitgezonderd (Matteüs 24:14).

***17:10.** Alles wat van mij is, is van u, en alles wat van u is, is van mij. Deze uitspraak kan alleen waar zijn wanneer God de Vader en God de Zoon één goddelijke natuur hebben (10:30). Jezus Christus heeft macht en gezag over allen

en alles (13:3; 17:2; Matteüs 28:18). Maar hier heeft hij het specifiek over de uitverkorenen. De uitverkorenen zijn gelijktijdig het bezit van God de Vader en van God de Zoon. En gemeenschappelijke bezit betekent gemeenschappelijke interesse en gemeenschappelijk optreden. Jezus *bezit hen in eeuwigheid* als de eeuwige Zoon van God en hij *bezit hen in de tijd* als de Middellaar. De omvang blijft in aantal hetzelfde (vgl. Romeinen 11:25-26).

en ik ben verheerlijkt (en blijf voor eeuwig verheerlijkt) in hen. Het werkwoord staat in de voltooid tegenwoordige tijd. Jezus spreekt alsof zijn verlossingswerk al voltooid is, *zo zeker is hij dat hij het gaat volbrengen!*

***17:11.** Ik ben niet meer in de wereld, maar zij zijn in de wereld. Ik kom tot u. Weer spreekt Jezus alsof hij al bij God de Vader in de hemel is, *zo zeker is hij dat dit gaat gebeuren!* In gedachten is hij al onderweg naar de Vader.

Heilige Vader, bewaar hen door uw naam, de naam die u ook aan mij gegeven hebt. De heilige God wordt hier tegenover de zondige en vijandige ‘wereld’ gesteld. De macht van God is in staat om de invloed van de wereld tegen te gaan.

zodat zij voortdurend en volhardend één mogen zijn zoals wij (één zijn). Het werkwoord ‘zijn’ staat in de aantoonende wijs en in de onvoltooid tegenwoordige tijd. Jezus bidt niet dat alle kerkgenootschappen in de wereld één grote organisatie zouden worden, want er waren nog geen kerkgenootschappen! Jezus bidt ook niet dat de éénheid van de Drie-enige God in christenen gedupliceerd zou worden, want dat is onder mensen onmogelijk! Jezus stelt de ‘ontologische eenheid’ (éénheid in hun goddelijk wezen) tussen God de Vader, God de Zoon en God de Geest (vgl. 17:21) en hun ‘economische éénheid’ (éénheid in hun werken) als reden dat christenen *voortdurend en volhardend* een éénheid zouden vormen tegen de zondige en vijandige wereld in hun onderlinge liefde, in hun werken voor de gerechtigheid en in hun verdediging van de waarheid (Efeziërs 4:3; Filippenzen 1:27; 2:2).

***17:12.** Toen ik met hen was, heb ik hen bewaard in uw naam, die u mij gegeven hebt. Gedurende zijn aardse bediening als Herder van zijn schapen, heeft Jezus zijn schapen (en specifiek zijn discipelen) bewaard in de openbaring die hij van God de Vader ontvangen had!

En ik heb gewaakt: geen van hen is verloren gegaan behalve ‘de zoon van het verderf’ (hij die verloren moest gaan), opdat de Schrift in vervulling ging. Jezus bewaart zijn schapen op zo’n manier dat er geen één afvalt en verloren gaat (10:28; vgl. Filippenzen 1:6)! Judas ging niet verloren omdat Jezus in zijn opdracht faalde, maar juist omdat daardoor Gods eeuwige plan en profetie in de Schrift in vervulling zou gaan. ‘De zoon van het verderf’ is een Hebreeuwse manier om te zeggen dat hij ‘verderfelijk is’ en ‘bestemd is voor het verderf’. Judas wordt bedoeld (6:71; 13:2,18,26,30; 15:2,6). God heeft in alle eeuwigheid bepaald wie hem toebehoren (Romeinen 8:29-30; 2 Timoteüs 2:19). Zo heeft God ook in alle eeuwigheid besloten om Farao in zijn plan met zijn volk (Romeinen 9:17) en Judas in zijn plan met de Messias (Psalm 41:10) te gebruiken. Juist omdat er geen enkele afwijking is van Gods eeuwige plan wordt het geloof van christenen versterkt in het weten dat *niemand en niets Gods plan kan verijdelen* (vgl. Jesaja 14:24,27).

***17:13.** Nu kom ik naar u toe, en ik zeg dit terwijl ik nog in de wereld ben, opdat zij vervuld worden van mijn vreugde. Jezus is op weg naar God de Vader. Zijn onderricht tijdens dit paasmaal had de bedoeling de discipelen met vreugde te vervullen.

***17:14.** Ik heb hen uw woord gegeven (en dit woord blijft altijd bij hen). Het werkwoord ‘geven’ staat in de voltooid tegenwoordige tijd. De christelijke boodschap door Christus is Gods laatste woord aan de mensen op deze wereld (Hebreeën 1:1-2).

De wereld haat hen, omdat zij niet bij de wereld horen, zoals ook ik niet bij de wereld hoor (vgl. 15:19-20). Wat nieuw is dat hetgeen Jezus tegen zijn discipelen zegt in Johannes 15, hij tegen God de Vader zegt in Johannes 17. De discipelen hoorden hoe Jezus voor hen bad! Het gaf hen vreugde te horen dat Jezus hen beschouwde als mensen die niet deel vormden van de zondige en vijandige ‘wereld’. Maar het bracht ook matheid te weten dat deze wereld hen haatte. De wereld haat Jezus en zijn discipelen omdat zij zo anders zijn als zij zelf!

***17:15.** Ik vraag niet of u hen uit de wereld weg wilt nemen, maar of u hen wilt beschermen tegen de boze. Het ‘verzoek’ van Jezus aan God de Vader was de discipelen niet uit deze wereld weg te nemen, omdat zij nog de taak hebben om te getuigen (vgl. 15:27; 17:18). En omdat zij nog in deze wereld leven en hun taak uitvoeren, vraagt hij dat God de Vader hen beschermt tegen ‘het kwaad’ of tegen ‘de boze (de duivel)’. Hoewel beide vertalingen mogelijk zijn, wordt het laatste waarschijnlijk bedoeld (12:31; 13:27; 14:30; 16:11). Judas werd een prooi van satan (13:27), maar het gebed en de almacht van Jezus voorkomt dat ook de andere discipelen een prooi van satan worden. Hoewel de ongelovige ‘wereld’ in de macht van de duivel ligt (1 Johannes 5:19), beschermt Christus de wedergeboren christenen zo effectief dat de duivel geen vat op hen heeft (1 Johannes 5:18).

***17:16.** Ze horen niet bij de wereld, zoals ik niet bij de wereld hoor (vgl. 17:14).

***17:17.** Heilig hen dan door de waarheid. Uw woord is de waarheid. ‘De waarheid’ is de openbaring van Gods verlossing door Jezus Christus. Jezus Christus belichaamt de waarheid. Hij belichaamt de waarheid van de onzichtbare God. Hij spreekt hoorbaar de woorden van God. En hij verricht de daden van God in de schepping en de herschepping. Alles wat Jezus openbaarde werd onfeilbaar opgetekend in de bijbel. ‘Heiliging’ is een proces waarbij de heilige Geest mensen steeds meer gelijkvormig aan Christus maakt door hen enerzijds ‘af te sonderen’ van alles wat verkeerd en kwaad is, en hen anderzijds ‘toe te wijden’ aan alles wat recht en goed is. Heiliging vindt alleen plaats wanneer een christen verlangt door deze waarheid beheerst te worden!

***17:18.** Ik zend hen naar de wereld, zoals u mij naar de wereld hebt gezonden. Jezus heeft het hier over zijn eigen elf discipelen, de latere apostelen. Het woord ‘apostel’ is afgeleid van het werkwoord ‘zenden’ (Grieks: apostello). Zij krijgen een speciale opdracht van Jezus Christus (vgl. Matteüs 28:19). ‘De wereld’ is hier ‘de verloren mensen’,

vervreemd van het leven van God, beladen met zonden, onderhevig aan het rechtvaardige oordeel en die verlossing nodig hebben (1:10c; 3:19).

***17:19.** Ik heb mij geheiligd omwille van hen, zodat zij waarlijk geheiligde mensen mogen zijn. ‘Heiligen’ betekent hier iets anders dan in vers 17. Het betekent niet ‘afsterven voor de zonden’, ook niet ‘meer gelijkvormig aan Christus worden’, maar ‘toewijding’. Wanneer Christus zich ‘heilig’ in de eerste plaats ter wille van zijn elf discipelen, maar daarnaast ter wille van al zijn schapen, dan zondert hij zich af van alle andere taken en wijdt hij zich toe aan zijn Godgegeven taak om hen te behouden, te bewaren, door zijn Geest te heiligen en toe te rusten voor hun taken. Zo worden zij allen *werkelijk* geheiligde mensen (letterlijk: “geheiligde mensen in waarheid”)!

Jezus bidt voor de kerk in de wereld (17:20-26)

***17:20.** Ik bid niet alleen voor hen, maar voor allen die door hun verkondiging (letterlijk: woord) volhardend in mij geloven.

- i. Hij bidt voor allen die tot echt geloof in hem zouden komen. In zijn gebed beschouwt Jezus de toekomstige gebeurtenissen als reeds gerealiseerd: al deze mensen zijn dan al tot geloof gekomen! Het werkwoord staat in de onvoltooid tegenwoordige tijd: ‘degenen die volhardend in mij geloven’. Behalve de schapen uit de schaapskooi van Israël (de Joden die in Jezus Christus geloven) zijn er ontelbare schapen uit andere, niet-Joodse schaapskooien in de wereld (10:16).
- ii. Zij komen tot geloof door zijn gebed en hun woord. Niet het woord dat zij zelf verzonnen hebben, maar de verkondiging door hen van *zijn* openbaring (Handelingen 20:24-27; 26:19-23).
- iii. Hij bidt voor degenen die uit Israël in hem zouden geloven. Jezus Christus bidt niet alleen voor zijn elf discipelen (de apostelen die allen Jood zijn), maar ook voor alle mensen die zij uit het volk van Israël naar Christus zouden leiden: de 3000 (Handelingen 2:41), de dagelijkse vermeerdering (Handelingen 2:47), de 5000 (Handelingen 4:4), de snelle vermeerdering van discipelen in Jeruzalem onder andere uit de priesters (Handelingen 6:7) tot en met de groei later van de gemeenten in Judea en Galilea (Handelingen 9:31).
- iv. En hij bidt voor degenen die uit alle niet-Joodse volken in hem zouden geloven. En hij bidt voor alle mensen uit de andere volken in de wereld die de apostelen door hun verkondiging tot geloof in Jezus Christus zouden brengen (Matteüs 28:19): de Samaritanen (Handelingen 8), de niet-Joden in Palestina (Handelingen 10), in Syrië (Handelingen 11:19-24), in Cyprus en Turkije (Handelingen 13-14), in Europa (Handelingen 16:9-10) tot het middelpunt van het Romeinse rijk toe (Handelingen 23:11; 28:31).
- v. Hij bidt en hij breidt het getal uit. Let wel: de Heer bidt en de Heer breidt hun aantal dagelijks uit met mensen die gered worden (Handelingen 2:47)!
- vi. De gelovige Joden en gelovige niet-Joden blijven één kudde, één Gemeente, één Volk. Het blijft “één Herder en één geestelijke kudde” (10:16), één Hoofd en één geestelijk Lichaam (1 Korintiërs 12:12-13), één Koning en één geestelijk Volk (1 Petrus 2:4-6,9-10).

***17:21-23.** 21. (Ik bid) opdat zij allen voortdurend en volhardend één mogen zijn, zoals u, Vader, in mij en ik in u, dat ook zij in ons voortdurend en volhardend (één) mogen zijn, opdat de wereld weer en weer mag geloven dat u mij hebt gezonden. 22. Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die u mij gegeven hebt, opdat zij voortdurend en volhardend één mogen zijn zoals wij: 23. ik in hen en u in mij, zodat zij volmaakt (letterlijk: volwassen of volmaakt geworden en dat altijd zijn) tot één (een eenheid) mogen zijn, met het doel dat de wereld weer en weer erkent dat u mij hebt gezonden en dat u hen liefhad zoals u mij liefhad.

- i. Geestelijke eenheid is een proces dat volharding vraagt (17:21-22). Het werkwoord ‘zijn’ staat in de onvoltooid tegenwoordige tijd. De eenheid waarvoor Jezus bidt is niet uiterlijk (één organisatie), maar geestelijk, zodat de eenheid onder de christenen de eenheid in de Drie-enige God weerspiegelt. Terwijl God de Vader, God de Zoon en God de Geest in wezen een goddelijke eenheid zijn (Deuteronomium 6:4; Kolossenzen 1:15; 2:9; Hebreeën 1:3), behoren alle gelovigen in hun denken, hart, doelen en inspanningen een zichtbare geestelijke eenheid te zijn. Deze twee soorten van eenheid zijn niet hetzelfde, maar lijken op elkaar! Gods wezen is liefde (1 Johannes 4:8) en de eenheid van christenen onderling moet een eenheid van liefde zijn (13:34-35; 15:12,17).
- ii. Geestelijke eenheid is meer dan eenheid van (ethisch) gedrag. Het is een wezenlijke eenheid. Het is eenheid op basis van wedergeboorte, de waarheid, de liefde en de gemeenschappelijke opdracht. De eenheid van God is *niet slechts een voorbeeld* voor de onderlinge eenheid van christenen. De eenheid van God is *het fundament* voor de geestelijke eenheid van christenen. Alleen christenen die wedergeboren zijn, in Christus zijn en zo de waarheid van Gods Woord kunnen begrijpen, zijn geestelijk één in hun relaties van liefde en in hun taken in de wereld.
- iii. Geestelijke eenheid vergt groei naar volwassenheid en gelijkvormigheid aan Christus. Het werkwoord ‘volwassen of volmaakt maken’ staat in de voltooid tegenwoordige tijd. Wanneer christenen ‘in Christus’ (in de Drie-enige God) zijn (17:21), dan is Christus (de Drie-enige God door de Geest) ook in de christenen (17:22; vgl. Romeinen 8:9-10). Op die manier wordt ‘de heerlijkheid van God’ (de goddelijke karaktertrekken) zichtbaar in de christenen! De onzichtbare God heeft zich zichtbaar in Jezus Christus geopenbaard. En Jezus Christus manifesteert zich in de levens van christenen (de gelovigen). Christenen krijgen deel aan de goddelijke natuur (2 Petrus 1:4). De geest van christenen lost niet op in ‘de universele geest’ zoals een druppel water in de

ocean, zoals het Hindoeïsme leert. Christenen worden niet 'god'. Maar christenen krijgen deel aan de goddelijke karaktertrekken als liefde, gerechtigheid en heiligheid (Romeinen 5:5; 1 Korintiërs 1:30; Hebreëen 12:10). Zij worden steeds meer gelijkvormig aan Jezus Christus (2 Korintiërs 3:18; 1 Johannes 3:2).

- iv. Geestelijke eenheid is essentieel voor de missionaire taak van de kerk in de wereld. De werkwoorden 'geloven' (17:21) en 'erkennen' (17:23) staan in de onvoltooid tegenwoordige tijd. Het doel van de onderlinge eenheid van christenen is dat de wereld mag geloven in de christelijke boodschap: dat God, die ondoorgrondelijk, onzichtbaar en ontoegankelijk is, zich geopenbaard heeft in Jezus Christus, die te kennen is, zichtbaar is en die gelovigen toegang tot God verschaft. Wanneer christelijke kerkgenootschappen uit elkaar vallen door strijd en onenigheid van hun leiders, kan de 'wereld' – in de zin van 'de mensheid die een Verlosser nodig heeft' – hun boodschap en getuigenis niet begrijpen. Dan kunnen ongelovige mensen in de wereld moeilijk tot geloof en erkenning van de waarheid komen. Ze kunnen dan moeilijk de liefde van God leren kennen.

***17:24.** Vader, met betrekking tot wat (enkelvoud; Grieks: ho, niet 'die', Grieks: hoi) u mij gegeven hebt (en deze uitverkoren groep blijft altijd aan mij gegeven), begeer ik dat zij (meervoud) ook mogen zijn waar ik ben, zodat zij hun blik voortdurend mogen richten op mijn heerlijkheid die u mij gegeven hebt, omdat u mij al liefhad voordat de wereld gegrondvest werd.

- i. De groep uitverkorenen komt in de hemel en later op de nieuwe aarde. De uitverkorenen worden als een groep (enkelvoud) gezien (vgl. 10:29; 17:2). Zij werden in de eeuwigheid aan Christus toevertrouwd om in de tijd de beloning voor zijn zoenoffer te zijn (17:2,6,9,24; vgl. 6:37,39). De groep uitverkorenen (Romeinen 11:25-26) is 'ontelbaar' groot (Openbaring 7:14)! Wanneer God jouw naam in zijn handpalm geschreven heeft (Jesaja 49:16; vgl. 43:1-2), dan kan niemand jou uit zijn macht rukken (10:28-30)!
- ii. De uitverkoren gelovigen zullen Christus onophoudelijk aanschouwen. Het woord 'begeer' (Grieks: thelo) combineert *het element van vreugde* in het woord 'ik begeer' met *het aspect van vastberadenheid* in het woord 'ik wil'. De plaats die Christus voorbereidt in 14:3 is voor de groep uitverkorenen. Christus wil dat zij in alle eeuwigheid in zijn tegenwoordigheid leven en de heerlijkheid van de onzichtbare God in het gezicht van de zichtbare Christus genieten. Omdat de gelovigen Jezus zullen zien zoals hij is (1 Johannes 3:1-3) zullen zij aan hem gelijkvormig worden: in volmaakte heiligheid, liefde, vrede, vreugde, rust en zinvolle heerschappij op de nieuwe aarde.

De onzichtbare God manifesteert zich in alle eeuwigheid in de zichtbare Zoon van God evenals Gods liefde voor Christus van alle eeuwigheid bestaat.

***17:25-26.** Rechtvaardige Vader, de wereld erkent u niet, maar ik erken u; deze mensen zijn tot de erkenning gekomen dat u mij gezonden heeft. Ik heb hen uw naam bekendgemaakt en dat zal ik blijven doen, zodat de liefde waarmee u mij liefhad in hen zal zijn en ik in hen.

- i. Het gebed van Christus wordt verhoord. Jezus eindigt zijn hoge priesterlijke gebed met de overtuiging dat God de Vader zijn gebed hoort en zal verhoren, omdat God rechtvaardig is, omdat Christus zijn taak op aarde volbracht heeft (17:4) en omdat de gelovigen zijn boodschap aanvaard hebben (17:25). 'De naam van God' is niet zomaar een roepnaam, maar een uitdrukking voor de hele openbaring van God in Christus van de verlossing van mensen.
- ii. Christus in u. Het absoluut unieke van het christelijke geloof is dat de levende God zich openbaart in Jezus Christus toen hij de menselijke natuur aannam en dat hij in de gelovigen woont door de Geest van Christus (1 Korintiërs 3:16; 6:19-20; Kolossenzen 1:27).

Vragen

1. Bespreek eerst de vragen van de kringleden.
2. Hoe verheerlijkt God de Vader Jezus en hoe verheerlijkt Jezus God de Vader? (17:1,4)
3. Wat is het wezen van het eeuwige leven? (17:3)
4. Wat is het verschil tussen 'in de wereld zijn' (17:11) en 'van de wereld zijn'? (17:14)
5. Wat betekent het voor jou dat Jezus zegt: "Geen van hen is verloren gegaan"? (17:12; vgl. 6:39; Matteüs 24:24)
6. Hoe heiligt Jezus Christus ons praktisch? (17:17,19)
7. Wat betekent vers 20?
8. Voor welke eenheid bidt Jezus? (17:21-23)